

lig noget Oprørende ved sig, at en fuldmægtig Mand skal være indskrænket i sin Virksomhed ved Bestemmelser af en saadan Natur som dem, hvorom her handles; det forekommer mig at være frænkende — skjøndt jeg ikke hører til den Klasse, der kjører tiltorvs med Varer, — for vore Medborgere fra Landet, at de skulle staae og tigge om Tilladelse til, under Jagttagelse af forskellige Former at sælge, hvad de i deres Anstigts Sæd have bragt frem af Jorden. At noget Saadant har kunnet passere for Aarhundreder tilbage i Tiden, faaer man lade staae; da levede man i en ganske anden Tid, og da stod Alting paa en ganske anden Fod, da traadte den Rige den fattige paa Nakken, og forlangte, at han skulde være et Trædyr; men, at det skal kunne forsvares af en Minister i en constitutionel Stat, det forundrer mig. Jeg vil desuden tillade mig at spørge den ærede Indenrigsminister, om han virkelig staaer i den fulde, sikre Formening, at en saa ubillig Indskrænkning, som den her omhandlede, der bestaaer endnu, virkelig medfører det Gavn, som Mange troe staaer skrevet for dem som noget Afgjort, om det er tænkeligt, at, fordi Bonden bliver tvungen til at holde en vis Tid paa Torvet og indskrænket i sine Salgsvilkår, Sædepriserne derfor ville blive lavere, end det ellers vilde være Tilfældet, for Kjøbenhavn's Borgere? Det er mig ikke bekendt. Sagen dreier sig vel her fornemmelig om Kjøbenhavn; men denne utaaelige Torvetvang eksisterer desto værre ogsaa udenfor Kjøbenhavn. Jeg troer neppe, at Nogen her gjør Indkjøb af Sæd, for derefter selv at lade det formale og forbage; Alt, hvad der kan vindes og vil vindes i en høj Grad, er en lettere Omsætning i det Hele ved Hjælp af de Næringsdrivende, naar Alt blev givet fri. Men under den nuværende Tilstand troer jeg neppe, at Consumenterne eller de, der ville lægge an paa at kjøbe raae Producter og derefter selv lade dem formale og forbage, derved vilde vinde noget Stort. Det er aldeles vist, at man ved den Tvang, som endnu bestaaer, irriterer Bønderne. Jeg har levet den Dag, at Bønderne have erklæret, at de ikke vilde bringe Tørv og Brænde ind paa Torvet, fordi man ikke vilde give dem en nogenlunde Pris derfor, og

jeg vil nu spørge, om, naar et saadant Tilfælde indtraadte, naar man tirrede Agerdyrkerne i den Grad, at de aldeles undlode at søge til Torvet, om da Beboerne i Kjøbstæderne vilde være bedre farne, end naar al Torvetvang var ophævet? Et saadant Tilfælde indtraadte nemlig engang, idet Bønderne, da man i en Kjøbstad søgte at afskanere dem, naar de kom paa Torvet med Tørv og Brænde, i den Grad, at man, foruden at fordre, at de skulde holde der en vis Tid, tillige skambød dem, fatte den Beslutning, at, da det ikke kunde hjælpe at kjøre dertil, vilde de hellere søge til en anden Kjøbstad, hvor man bedre kunde sælge, om de ogsaa derved kom til, at kjøre 1 eller 2 Mile længere bort fra deres Hjem. Som Følge heraf maatte den By, hvis Indvaanere havde skambudt Bønderne, lide et stort og tillige meget søleligt Tab, idet de ad en anden kostbarere Vej maatte søge at forskaffe sig deres Varer. Her i Kjøbenhavn ville Consumenterne snarere faae deres første Fornødhedsartikler billigere end dyrere, naar al Torvetvang ophæves. Tiden vilde da, som jagt, blive benyttet, Bønderne kunde, naar de kom paa Torvet, hurtigere realisere deres Varer, og behøvede ikke, for at faae 4 eller 8 sk , ja maaskee 1 Mk. mere for en Tønde Sæd, at holde den befalede Tid, naar man ikke vilde give, hvad de forlangte. Denne Tid gaar nu tabt, uden at dog Bonden viger tilbage fra den forlangte Pris: han siger: Jeg vil ikke sælge det under den og den Pris, og der vindes altsaa Intet, hvorimod Tiden blot stjæles bort fra den virksomme Agerdyrker, som producerer Nødvendighedsartiklerne, uden at det gavner Consumenterne. Jeg kan derfor tilforladeligt ikke see, at der enten for Kjøbenhavn's eller for de andre Kjøbstæders Vedkommende kan være det Ringeste vundet ved Beholdelsen af disse ældre Bestemmelser, og jeg finder derhos den foreliggende Paragraph saa vel begrundet og saa vel affattet, at der hos mig aldeles ikke kan være nogen Tvivl om, at jeg jo vil stemme for den.

Formanden: Det havde vistnok været ønskeligt, om den ærede Landstingsmand havde bestemt sig af mindre skarpe Dyringer om den bestaaende Lovgivnings Bestemmelser.